БРУЦЕЛОЗА

Бруцелозата представлява тежко инфекциозно заболяване, което протича с увредено общо състояние, поражения върху нервната система и ставния апарат и редица други органи. Бруцелозата се предава от диви и домашни животни на човека по фекално-орален, аерозолен или алиментарен път.

Най-честите източници на това заболяване са кози, овце, крави и коне. Причините на заболяването са грам негативни бактерии от рода Brucella. Различните животни предават различни видове бактерии.
Заразяването може да настъпи при отглеждане на животни, обработване на продукти, асистиране при раждане. От механизмите на заразяване с най-голямо епидемиологично значение е консумацията на заразени хранителни продукти – мляко, сирене, кашкавал, сметана, както и самото месо.

Във високорисковите групи за заразяване с **бруцелоза** попадат скотовъдци, ловци, персонал в микробиологични лаборатории, ветеринарни лекари. Самият човек много рядко може да бъде източник на инфекцията. Описани са единични случаи на предаване на заболяването на плода при бременност или при кръвен контакт.
След като бактериите преодолеят лигавичната или кожна покривка, те попадат директно в локалните лимфни възли, а оттам и в кръвта. Следва разпространението им в други лимфни възли, черния дроб, слезката. Оттам бактериите периодично могат да проникват в кръвта и да ангажират и други органи.

СИМПТОМИ ПРИ БРУЦЕЛОЗА

Инкубационният период на заболяването варира от няколко дни до един месец или дори повече. Острата фаза на бруцелозата започва с поява на обща отпадналост, лесна уморяемост и покачване на температурата, втрисане, изпотяване, болки в мускулите и ставите.
Динамиката на клиничните прояви е различна, а в някои случаи симптомите изчезват спонтанно и след това рецидивират сериозно в рамките на няколко дни. Към края на първия месец след заразяването, към клиничната картина се прибавят нови симптоми, един от които е увеличаването на лимфните възли. Обикновено се подуват възлите в областта на подмишниците и слабините. Нерядко се появява обрив, който има различен характер.
След три месеца на заразяване с **бруцелоза**, заболяването се превръща в хронично такова. И през тази фаза се наблюдават изброените симптоми, които вече се задълбочават. Характерни са рецидивиращите периоди на повишение и нормализиране на температурата, както и обилно изпотяване.

Примерна честота на анамнестичните данни и обективната клинична находка (в %)

Анамнеза	% болни	Симптом/Оплакване	% болни
Контакт с животни	74	Болки в стомаха	45
Хранене със сурово мляко и сирене	70	Диария	7
Хранене със суров черен дроб	29	Кашлица	24
Случай на бруцелоза в семейството	38	Епидидимит-Орхит	21
Симптом/Оплакване	**% болни**	Кожни обриви	14
Хипертермия	93	Нарушения на съня	37
Треска, чувство за студ	82	Болезнен външен вид	25
Потене	87	Бледност	22
Разляти болки	91	Лимфаденити	32
Обща отпадналост и слабост	95	Спленомегалия	25
Болки в гърба и ставите	86	Хепатомегалия	19
Артрит	40	Жълтеница	1
Главоболие	81	Нарушени функции на ЦНС	4
Загуба на апетит	78	Сърдечни шумове	3
Загуба на тегло	65	Пневмония	1
Запек	47	.	.

ПАТОГЕНЕЗА

Brucella melitensis може да инфектира организма дори и през здрава кожа !

По правило, бруцелите инфектират организма през лигавиците или през увредената кожа. Първо попадат в регионалните лимфните възли, където причиняват възпаление и оток. Ако успеят да преодолеят имунния филтър, се разнасят с кръвта в целия организъм. Локализират се основно в далака, черния дроб и ставите.

Може да засегнат тестисите, сърцето и нервната система. Слединкубационен период от 1 до 3 седмици се появяват първите болестни признаци - втрисане и повишаване на телесната температура до 39-40 градуса, изпотявания, главоболие, ставни и мускулни болки.

Инфектираният организъм отговаря с множествени капсуло-пролиферативни реакции и интензивно антитялообразуване.

УСЛОЖНЕНИЯ ПРИ БРУЦЕЛОЗА

Заболяването може да предизвика редица усложнения. Едно от най-честите такива е поражението върху ендокарда /вътрешния слой на сърцето/. Друго много характерно усложнение за бруцелозата е артрит. Той поразява големите стави – тазобедрени, коленни, лакътни, глезенни, както и тези на гръбначния стълб. Ставите са болезнени, зачервени оточно, а с времето настъпват трайни деформации.

В нередки случаи половите органи са засегнати от болестта. При мъжете първо се засяга надсеменникът, след което инфекцията поразява тестисите. Не е изключено и простатата да пострада. При жените се засягат яйчниците и тръбите. Белите дробове, нервната система, зрителните органи също могат да се засегнат от **бруцелоза**.

ДИАГНОСТИЦИРАНЕ НА БРУЦЕЛОЗА

Наличието на повишена температура без нарушено общо състояние на пациента; консумирането на месо, сирене, непреварено мляко както и контакта с болни животни навеждат специалиста към диагнозата**бруцелоза**. Все пак, за да се затвърдят съмненията трябва да се направи микробиологично изследване. Необходимо е да се изолират бруцелите от кръв и да се направят серодиагностични анализи за установяване на антитела срещу бруцелите. По този начин се доказва наличието на заболяването бруцелоза.

ЛЕЧЕНИЕ НА БРУЦЕЛОЗА

Лечението на заболяването се провежда с антибиотици от групата на аминогликозидите, тетрациклините и други. Болните трябва да се изолират в инфекциозно отделение и да се поставят на постелен режим.

Ако бруцелозата е в хронична фаза, се предписват малки дози кортикостероиди, както и различни нестероидни противовъзпалителни препарати. Допълнително към терапията могат да се приложат симптоматични средства, които облекчават проявата на най-тежките симптоми. При провеждане на адекватно лечение прогнозата за изход от заболяването е адекватна.

ПРОТИВОЕПИДЕМИЧНИ МЕРКИ

При възникване на заболяване сред хората се провеждат следните мерки:

1. Ранно откриване и хоспитализация
2. Регистриране и съобщаване
3. Уведомяване на втеринарните органи
4. Контактните лица се подлагат на медицинско наблюдение / работещи в стационарно огнища на бруцелоза/.
   - Провеждане на серологични изследвания
   - Положителните лица се лекуват и диспансеризират с периодични прегледи и изследвания
5. В огнището се провежда заключителна дезинфекция
6. В бруцелозните стопанства се забранява употреба на прясно мляко и месо.